

VILNIAUS MAIRONIO PROGIMNAZIJOS ĮTRAUKIOJO UGDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

Tarptautinio bakalaureato misija

Tarptautinio bakalaureato organizacijos (toliau - TBO) tikslas - ugdyti nuolat žinių siekiančius, išprususius, nuovokius ir dėmesingus aplinkai jaunuolius, kurie supranta ir gerbia kultūrų skirtumus ir prisideda prie geresnio ir taikesnio pasaulio kūrimo.

Vilniaus Maironio progimnazijos vizija, filosofija ir vertybės

Vilniaus Maironio progimnazija yra moderni, pažangos siekianti mokykla, garantuojanti ugdymo kokybę, skatinanti išskleisti individualius gebėjimus ir suteikianti pagrindus pilietiškai sąmoningos asmenybės, gebančios integruotis visuomenėje, tapsmui.

Vilniaus Maironio progimnazijos pagrindinės vertybės:

- Nuolatinis tobulėjimas ir iniciatyva.
- Vidinė kultūra ir tolerancija.
- Atsakomybė ir pilietiškumas.
- Bendradarbiavimas ir susitarimas.
- Lankstumas ir pozityvumas.
- Kūrybiškumas ir kritinis mąstymas.

Šių vertybių tvirtai ir visuotinai laikosi visa mokyklos bendruomenė. Šios kultūros įrodymai matomi klasių, bendruomenės veikloje ir iniciatyvose, teikiant didelę paramą mokiniams, sudarant ir vykdant biudžetą, į sprendimus orientuotų darbo grupių kūrime ir darbe, reguliarioje duomenų ir tendencijų analizėje ir, svarbiausia, laikantis principo *su kiekvienu mokiniu, kiekvienam mokiniui ir dėl kiekvieno mokinio*.

II SKYRIUS

ĮTRAUKIOJO UGDYMO KONTEKSTAS MOKYKLOJE

1. Progimnazijos bendruomenė laikosi nuostatos, kad kiekvienas vaikas yra unikalus ir turi teisę mokytis, kad galėtų sėkmingai vystytis bei pasiekti savo asmeninį meistriškumą, todėl labai svarbu pastebėti vaikus, turinčius specialiųjų ugdymosi poreikių ir jiems padėti.

2. Specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniams teikiama kryptinga pagalba, kad jie galėtų pasiekti savo fizinę, protinę, dvasinę, socialinę ir emocinę brandą.

3. Įtraukusis ugdymas leidžia vertinti kiekvieno vaiko individualumą neišskiriant jo iš kitų. Mokymo strategijos grindžiamos bendravimu, bendradarbiavimu, problemų sprendimu, tyrimais ir pan. Šios strategijos padeda ugdyti asmenį, kuris, nepaisant jo specialiųjų ugdymosi poreikių, gali būti lygiavertis bendruomenės narys.

4. Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių buvimas ir mokymasis toje pačioje aplinkoje bei dalyvavimas neformaliojo ugdymo veiklose leidžia jiems jaustis lygiaverčiams, o tokių mokinių unikalumas suteikia mokymo(si) procesui papildomos vertės.

5. Ugdymo procese remiamasi vienodo ugdymo prieinamumo užtikrinimo TBO įtraukiojo ugdymo principais: savimonės ir savivertės ugdymu, turimų žinių taikymu, mokymosi pagalba bei mokymo(si) tęstinumu. Mokymasis yra efektyvesnis, kai šie principai yra taikomi kartu su TBO mokymo ir mokymosi metodais, strategijomis, įgūdžiais ir nuostatomis, kurios įtraukiamos į mokymo ir mokymosi aplinką (TBO įtraukiojo švietimo vadovas, 2019).

6. Progimnazijos darbuotojai mokiniams, turintiems mokymosi sunkumų, teikia pagalbą siekiant tikslų ir įgyvendinant uždavinius mokymosi procese bei ugdant savo gebėjimus. Kiekvienas bendruomenės narys stengiasi padėti mokiniams prisitaikyti prie greitai besikeičiančios aplinkos ir išsiugdyti gyvenimui reikalingus įgūdžius.

7. Įgyvendinant įtraukųjį ugdymą progimnazijoje taikomi keturi IB nustatyti gerosios praktikos principai:

7.1. Ankstesnių žinių vertinimas: įvertinamos turimos žinios, stipriosios pusės ir interesai. Kuriant, diferencijuojant ir planuojant naują mokymąsi atsižvelgiama į ankstesnį mokymąsi. 7.2. Ankstesnio mokymosi įvertinimas – mokymosi procesas skirstomas į mažesnius segmentus, kad mokiniai galėtų tobulėti pritaikydami anksčiau įgytas žinias.

7.3. Mokymosi išplėtimas: socialinių ir emocinių sąlygų mokymuisi sudarymas ir aplinkos, kurioje įvairovė yra priimtina ir vertinama, sukūrimas.

7.4. Savivertės ir savigarbos ugdymas: teigiamai save vertinantys mokiniai gali atsakingiau priimti sprendimus ir iššūkius, kad sėkmingai mokytųsi. Visi mokiniai yra matomi ir vertinami.

1 pav. Keturi geros įtraukios praktikos principai

Šaltinis: *Mokymosi įvairovė ir IB programos:*

Specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimas tarptautinio bakalaureato programose, 7

III SKYRIUS

PRIĖMIMAS Į PRIEŠMOKYKLINIO IR PRADINIO UGDYMO (PYP) PROGRAMĄ

8. Vilniaus Maironio progimnazija yra valstybinė mokykla, kurioje mokosi mokiniai nuo priešmokyklinio ugdymo iki 8 klasės. Progimnazija yra Tarptautinio bakalaureato pradinių klasių programos (PYP) mokykla kandidatė ir yra atvira visiems mokiniams. Mokymo programa parengta taip, kad būtų prieinama visiems mokiniams, nepriklausomai nuo jų interesų ir gebėjimų.

9. Pagrindinė mokymo kalba – lietuvių kalba, dalis mokymo programos dėstoma anglų kalba. TB programą diferencijuoja ir įgyvendina klasių mokytojai, specialistai (dailės, muzikos, fizinio ugdymo, kalbų mokytojai, bibliotekos darbuotojai) ir švietimo pagalbos specialistų komanda, esant poreikiui arba jei pagalba numatyta mokinio individualiame ugdymo plane (IUP).

10. Priėmimas į Vilniaus Maironio progimnaziją vykdomas vadovaujantis Vilniaus miesto savivaldybės teisės aktų reikalavimais (galima rasti internete adresu <https://vilnius.lt/wp-content/uploads/2023/01/Mokiniu-priemimo-tvarka-TS-Nr-1-1747.pdf>).

11. Daugiau informacijos apie priėmimą į Tarptautinio bakalaureato (IB) PYP klases galima rasti Tarptautinio bakalaureato PYP programos priėmimo tvarkos apraše.

IV SKYRIUS

MOKINIAI, KURIEMS TEIKIAMA PAGALBA

12. Pagalba specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams:

12.1. specialieji ugdymosi poreikiai nustatomi Pedagoginėje psichologinėje tarnyboje (PPT);

12.2. atsižvelgiant į PPT išvadą, mokiniui gali būti sudaromas individualus ugdymo planas, kuris leidžia siekti asmeninių tikslų;

12.3. mokytojas, konsultuodamasis su specialiuoju pedagogu, rengia pritaikytą arba individualią kiekvieno dalyko programą;

12.4. mokiniams, turintiems įvairių negalių, teikiama reikiama pagalba: bendravimo, saviraiškos, pažinimo, mokymosi, socialinės, psichinės ir emocinės sveikatos ugdymosi ir kt. 12.5. Mokinys gali turėti specialiųjų ugdymosi poreikių ar kitų mokymosi sunkumų, kurių nevertina PPT, tačiau jam reikia papildomos pagalbos pritaikant priemones ar mokymosi metodus. Mokyklos specialistai gali padėti ir konsultuoti mokinius ir jų mokytojus.

12.6. Išskirtinai gabių mokinių gebėjimus tėvų (globėjų / rūpintojų) prašymu gali įvertinti PPT arba kvalifikuoti nepriklausomi psichologai. Atsižvelgiant į aplinkybes, mokiniui gali būti sudarytas individualus ugdymo planas (IUP), leidžiantis siekti asmeninių tikslų. IUP rengia dalykų mokytojai.

12.7. Mokiniai, turintys judėjimo sutrikimų / negalią:

12.7.1. progimnazijos pastatas pritaikytas taip, kad mokiniai, turintys judėjimo sutrikimų / negalią, galėtų patekti į visas pastato erdves: įrengtos rampos neįgaliųjų vežimėliams ir keltuvai, kuriais galima patekti į antrą ir trečią aukštus, patalpose ir jų prieigose nėra slenksčių. 12.8. Mokiniai, grįžę iš užsienio:

12.8.1. šeimoms, grįžusioms iš užsienio, ugdymosi pagalbą teikia progimnazijos specialistai, progimnazijos darbuotojai konsultuoja tėvus ugdymo turinio, programų pritaikymo, ugdymo proceso organizavimo, ugdymo tvarkos klausimais;

12.8.2. kiekvienas mokinys turi teisę gauti papildomas lietuvių kalbos pamokas, kitų dalykų mokytojų konsultacijas.

V SKYRIUS

GEROJI PRAKTIKA

13. Progimnazijos mokytojai vertina ir analizuoja duomenis, kad nustatytų, kokį mokymosi lygį pasiekė kiekvienas mokinys. Mokykla turi įvairių priemonių ir metodų duomenims rinkti ir analizuoti. Sudarydami tikslingą mokymo programą ir įtraukdami individualizuotą mokymosi medžiagą bei tikslus, pagrįstus mokinių pasiekimų duomenimis, mokytojai įvertina mokinių potencialą ir maksimaliai didina visų mokinių tobulėjimo perspektyvas. Individualus dėmesys leidžia visus mokinius įtraukti į bendrojo lavinimo klases ir tenkinti jų poreikius.

14. Mokiniam padeda švietimo pagalbos specialistų komandos nariai (švietimo pagalbos specialistai, mokinio padėjėjai, kiti susijusių paslaugų teikėjai), kurie kartu su mokytojais planuoja ir diferencijuoja ugdymą. Bendradarbiaudami švietimo pagalbos specialistai ir klasių mokytojai atsižvelgia į mokinių poreikius, užtikrindami, kad kiekviena pamoka būtų suplanuota taip, kad visi mokiniai galėtų sėkmingai mokytis.

15. Pagalba mokiniui gali būti: individualizuota pagalba, pritaikyta darbo vieta, papildomas laikas užduotims atlikti ir/ar kita pagalba. Kiekviena iš šių pagalbos priemonių užtikrina, kad visi mokiniai sėkmingai pasiektų savo mokymosi tikslus.

16. Mokiniam, turintiems nustatytų specialiųjų ugdymosi poreikių, mokykla sudaro individualų ugdymosi planą. IUP sudaromas atsižvelgiant į PPT rekomendacijas, į jį gali būti įtraukiama informacija, gauta stebint mokinio gebėjimus, mokymosi stilių, stipriąsias ir problemines sritis. IUP tvirtinamas Vaiko gerovės komisijos posėdyje, kuriame dalyvauja klasės auklėtojas, direktoriaus pavaduotojas ugdymui, tėvai (kiti teisėti atstovai) ir mokinys (kai reikia).

17. IUP trukmę nustato Pedagoginė psichologinė tarnyba. Ypatingas dėmesys skiriamas teigiamam mokinio savęs vertinimui, išlaikant mokinio ir šeimos privatumą bei informacijos konfidencialumą. 18. IUP paskirtis - fiksuoti mokinio poreikius ir susidaryti jo mokymosi profilio vaizdą, nustatyti ugdymo turinio pritaikymą / adaptaciją, numatyti bendrus mokytojų, tėvų / globėjų, medicinos specialistų, administracijos ir mokinio lūkesčius siekiant bendrų tikslų.

19. Naujai priimto mokinio, kuriam anksčiau buvo nustatyti specialieji ugdymosi poreikiai, IUP pradedamas rengti per vieną mėnesį nuo priėmimo, stebint mokinį.

20. Mokytojų profesinis tobulėjimas, siekiant dalintis gerąja patirtimi:

20.1. Progimnazija skatina mokytojų profesinį tobulėjimą, siekdama gerinti pagalbą teikiamą specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems vaikams. Visi darbuotojai skatinami dalyvauti mokymuose, kad turėtų reikiamų moksliniais tyrimais pagrįstų žinių ir praktinių įgūdžių sėkmingai teikti švietimo pagalbą SUP turintiems vaikams.

20.2. Personalo kvalifikacijos tobulinimas apima darbuotojų, kurie teikia pagalbą specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems vaikams, mokymą, siekiant parengti specialiuosius ir bendrojo ugdymo mokytojus ir susijusių tarnybų darbuotojus (prireikus ir progimnazijos tarybos narius) tenkinti įvairius individualius mokinių mokymosi poreikius, gerinti ankstyvąją intervenciją, ugdymo ir pereinamojo laikotarpio paslaugas SUP vaikams ir gerinti jų pasiekimus.

IV SKYRIUS

ATSAKOMYBĖS

21. Progimnazijos atsakomybė:

- 21.1. teikti reikiamą pagalbą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių; 21.2. pritaikyti ugdymo programas mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių; 21.3. ugdyti suvokimą apie įtraukijį ugdymą ir mokymąsi;
- 21.4. suteikti mokytojams ir kitiems mokyklos specialistams profesinio tobulėjimo galimybes;
- 21.5. išlaikyti konfidencialumą mokinio ir jo šeimos atžvilgiu.
22. Mokytojų atsakomybė:
 - 22.1. pritaikyti mokymo programos turinį ir mokymo metodus atsižvelgiant į mokinių specialiuosius ugdymosi poreikius;
 - 22.2. konsultuoti mokinius ir prireikus vesti papildomas pamokas.
23. Klasės vadovų atsakomybė:
 - 23.1. informuoti klasės mokinius apie mokymo programos pokyčius, mokyklos renginius ir kitą veiklą;
 - 23.2. stebėti kiekvieno klasės mokinio individualią pažangą;
 - 23.3. teikti tėvams reikiamą informaciją;
 - 23.4. vadovauti trišaliams mokytojų, mokinių ir tėvų pokalbiams, siekiant stebėti mokymosi pažangą.
24. Specialiojo pedagogo atsakomybė:
 - 24.1. konsultuoti mokytojus dėl mokymo strategijų, kurios galėtų tenkinti individualius mokymosi poreikius ir padėti mokiniams;
 - 24.2. padėti dalykų mokytojams rengti individualius mokymosi planus specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams;
 - 24.3. numatyti papildomą laiką individualiai mokymosi pagalbai specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams;
 - 24.4. bendradarbiauti su tėvais, siekiant užtikrinti geriausias sąlygas jų vaikui.
25. Kitų švietimo pagalbos specialistų, socialinių pedagogų, psichologų, logopedų ir mokinio padėjėjų, atsakomybės:
 - 25.1. prireikus konsultuoti mokinius;
 - 25.2. padėti mokytojams spręsti problemas siekiant sėkmingos adaptacijos mokykloje; 25.3. teikti pagalbą tėvams (kitiems teisėtiems atstovams) ugdant vaiką, nuolat bendrauti sprendžiant problemas.
26. Vaiko gerovės komisijos atsakomybės:
 - 26.1. teikti pirminį specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių vertinimą ir pasiūlymus; 26.2. teikti rekomendacijas mokytojams, tėvams (kitiems teisėtiems atstovams) dėl

specialiojo ugdymo metodų, užsiėmimų trukmės, techninių priemonių ir specialiųjų mokymo priemonių naudojimo;

26.3. tvirtinti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių ar ypač gabių mokinių individualius ugdymosi planus.

27. TB koordinatoriaus atsakomybės:

27.1. konsultuoti mokinius ir jų tėvus (kitus teisėtus atstovus) apie TB programas;

27.2. organizuoti įtraukiojo ugdymo tvarkos peržiūrą;

27.3. teikti reikiamus dokumentus TBO.

28. Tėvų (kitų teisėtų atstovų) pareigos:

28.1. aptarti vaiko pažangą su mokytojais ir kitais mokyklos specialistais; 28.2. informuoti mokyklos darbuotojus apie vaiko specialiuosius ugdymosi poreikius, mokymosi pagalbos poreikius ir kitus klausimus, kurie gali turėti įtakos jo mokymuisi; 28.3. užtikrinti, kad vaikas į mokyklą atsineštų reikiamas priemones.

29. Mokinio atsakomybės:

29.1. prisiimti atsakomybę už savo mokymąsi;

29.2. prireikus kreiptis pagalbos;

29.3. dalyvauti susirinkimuose ir konsultacijose.

VI SKYRIUS

DOKUMENTO ATNAUJINIMAS

30. Įtraukiojo ugdymo tvarkos aprašas rengiamas bendradarbiaujant progimnazijos administracijai, TB koordinatoriui, mokytojams ir pagalbos mokiniui specialistams (socialiniam pedagogui, psichologui, logopedui ir specialiajam pedagogui).

31. Tvarkos aprašas peržiūrimas kas dvejus metus, atsižvelgiant į mokinių poreikius ir galimus švietimo pokyčius.